

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio LXXVI. Argumentum. Firmatur, quod Oleum Sanctum non est ministrandum homini mortuo, sed tantum Viatori, ac viventi. Præmittuntur definitio, ac divisio Mortis, nec non causa ejus intrinseca, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

cto duplici motivo : Uno, quia hæc opinio affirmativa est probabilior, & tutior, siquidem fulta est pluribus, ac fortioribus rationibus, nullum continet errorem, & à nullo textu canonico est damnata; quæ tria faciunt opinionem probabilior-
 34 rem. Bordonus de Opin. prob. cap. 5. num. 37. non autem major numerus Doctorum, Mascard, de Probat. concl. 1143. num. 3. & 5. Thyrsus Gonzal. de Recto Usu opin. probab. dissert. 13. n. 105. ubi DD. concordantes. Altero, quia ipse Parochus moribundus est in extrema necessitate, cum non habeat alium Sacerdotem, à quo sibi ministratur Oleum Sanctum, & casus iste non comprehenditur in propositione de eligenda opinione tutiori. Cardenas in Crisi Theol. Dissert. 2. num. 5. & Dissert. 4. num. 48. & 49. ubi reddit hanc rationem; non enim dicimur relinquere, nisi quæ possumus adhibere; idcirco absente quocunque alio Presbytero, ne moriatur absque hoc Sacramento licite illud sumit à seipso; nam in extrema necessitate etiam tenuis probabilitas opinionis sufficit, & qui cum ea ministrat Sacramentum non peccat, ait Cardenas de Probabilitate tract. 1. disp. 15. n. 343. Facit regula illa, quod ægro periclitanti potius est adhibere medicinam dubiam, quam nullam, saltem si non sit obfutura. Sanchez lib. 1. Moral. cap. 9. num. 39. & Gobatus in Experim. Theol. tract. 2. num. 36. & 37. maxime cum agatur de medicina spirituali pro anima ipsius moribundi; attenda alia regula docente, quod ibi non intervenit temeritas presumptionis, ubi est diligentia pietatis. cap. Si nulla. de Consecr. dist. 4.

DECISIO LXXVI.

ARGUMENTUM.

Firmatur, quod Oleum Sanctum non est ministrandum homini mortuo, sed tantum Viatori, ac viventi. Præmittitur definitio, ac divisio mortis, nec non causa ejus intrensæ, nempe extinctio caloris naturalis, & humidi radicalis. Si Adam non peccasset, homines non morerentur, quia edentes de fructu Ligni Vitæ positi à Deo in Paradiso terrestri, se semper sanos, ac felices servassent. Quæ sita plura, ac curiosa de eodem Ligno Vitæ. Explicatio septem ætatum hominum. Rationes sex, ob quas mortui sunt incapaces Extremæ Unctionis. Objecta duo, & eorum resolutio, quod olim mortui Oleo Sancto linirentur.

SUMMARIUM.

- 1 Subjectum Extremæ Unctionis duplex, Proximum, & Remotum; & quale sit utrumque?
- 2 Conditiones quinque necessariae in recipiente Extremam Unctionem.
- 3 Homini viventi datur Oleum Sanctum, non autem mortuo. Et num. 21. & 25.
- 4 Mortis definitio. Et quotuplex sit mors?
- 5 Vita hominis consistit in calore naturali, & humido radicali.
- 6 Calor naturalis in homine quomodo extinguitur?

- 7 Humidum radicale an consumetur à calore naturali?
- 8 Causa mortis naturalis quanam sit in homine?
- 9 Colerici cur citius moriantur?
- 10 Adam si non peccasset, homines non morerentur. Et cur?
- 11 Lignum vitæ creatum à Deo, cur dictum ab Hebraeis Lignum Vitæ?
- 12 Immortales an fuissent homines esu Ligni Vitæ?
- 13 Homo comedendo de Ligno Vitæ longo tempore vixisset, sed non infinito.
- 14 Aeternum quid significet in Scriptura Sacra?
- 15 Mosayca Lex quomodo esset servanda in æternum?
- 16 Lignum vitæ in Terrestri Paradiso an esset unum, vel plura?
- 17 Aetates hominum quæ? & quot sint?
- 18 Senes ex parvis passionibus moriuntur.
- 19 Mors senum decrepitorum sine dolore.
- 20 Latitans ingens causat improvisam mortem.
- 21 Mortui ob sex rationes sunt incapaces Oleo Sancto.
- 22 Mortui antiquitus Oleo Sancto ungebantur. Et num. 25.
- 23 D. Lucas d' Abery; & D. Joannes Mabilon Monachi Congregationis S. Mauri in Gallia Auctores seculorum Benedictinorum.
- 24 Mortua filia Regis Francorum linitur Oleo Sancto à B. Theodorico Abbate, & reviviscit.
- 25 Mortuorum unctio antiquitus non erat Sacramentalis.
- 26 Mystica significatio Unctionis mortuorum.
- 27 Infirmi olim oleo lampadarum, vel simpliciter benedictio ad solam curationem ungebantur.
- 28 Monachi, ac etiam Abbates olim Ordinibus Sacris non initiabantur.
- 29 Simile non est idem.
- 30 Facta multa Sanctorum sunt admiranda, non imitanda.
- 31 S. Ebba Abbatissa, ac ejus Moniales nasum, & Labia sibi obirunt, ad Virginitatem servandam.
- 32 Infirmo moriente ante completas unctiones Olli Sancti, descendendum.
- 33 Conditionaliter dandum Oleum Sacrum infirmo, quem expirasse dubitatur.

Statim abunde hucusque egimus de Ministro Sacramenti Extremæ Unctionis; nunc differendum est de illius subjecto; quod quidem est duplex, proximum, & remotum. Mastrius in 4. Sent. disp. 6. num. 103. Subjectum proximum sunt ipsa sensuum organa immediate inungenda, de quibus egimus supra Decis. LXXVI. & Decis. LXXVII. docendo numerum, & ritum Unctionum in ministrando hoc Sacramento faciendarum. Subjectum autem remotum, secundum omnes Theologos, ac Summistas, & Homo Viator, Baptizatus, Adultæ ætatis, Infirmus, ac morti probabiliter proximus, nec non Pœnitens, & dolens de peccatis. Idem Mastrius ubi prox. nam. 104. Suarez in 3. p. D. Thom. tom. 4. disp. 42. sect. 1. Bonacina de Extr. Unct. disp. 8. quest. Unica, punct. 5. Emin. Cardin. de Lauræa de eod. Sacram. disp. 11. art. 12 & passim omnes. Igitur quinque conditiones requiruntur in homine, ut sit subjectum capax

capax Extremae Unctionis, videlicet, ut sit *Viator*, seu *Vivens*; ut sit *Christianus*, in *etate adulta*, infirmus, ac probabiliter proximus morti, nec non, poenitens, ac de peccatis dolens, de quibus omnibus specificè est differendum.

3 Prima itaque conditio est, ut sit *Homo Viator*, seu *vivens*; non autem *mortuus*. Pro ornatu conditionis hujus sciendum, quod *mors est recessus Anima à corpore* secundum Aristotelem *lib. de Morte*: sive *Mors est anima, ac corporis dissolutio*, ut ait Ludov. Vives apud Polyanth. *Verb. Mors*. Est autem duplex, *Naturalis & Violenta*. *Mors naturalis* est, quæ causatur à principio intrinseco, hoc est, à calore consumente humidum radicale. Arist. *lib. de Juventute*, & *Sened. cap. 14.* & ibi Maurus in *Comment. tom. 4. pag. 703.* Siquidem vita hominis consistit in duratione caloris, & humiditatis radicalis; de quo natura providit viventem, ut eo tanquam pabulo calor naturalis conservaretur, ac foveretur, cum de per se ipse calor facillimè exhalaret, & dissipetur; & dicitur radicale, quia est radix totius arboris humanæ; homo enim vocatur arbor eversa, substantiam suam attrahens ab eodem humido radicali, ut disserit Mastrius in *lib. de Generat. & Corrupt. disp. 8. num. 120.* ubi ait, nihil aliud esse mortem, nisi extinctionem caloris naturalis; unde aliqui significaverunt vitam, & mortem duabus mundi partibus, Meridionali, quæ est calida, & Septentrionali, quæ est frigida, & *num. 121.* ubi explicat species humiditatis radicalis, comparans illud oleo, cujus unctuositate deficiente extinguitur ignis; idem dicens de calore naturali dum deficit humidum radicale. *Violenta* autem *Mors* illa appellatur, quæ provenit à principio extrinseco, ut sunt morbus, ferrum, venenum, influxus cælestis, corruptio aëris, respirationis impedimentum, ut bene declarat ex Medicis Zachias in *Q. Q. Medicoleg. lib. 1. tit. 3. quæst. 1. à num. 41. & seqq.* & ex Philosophis Mastrius *d. disp. 8. num. 120.*

Disputant verò Philosophi quomodo corrumpatur, & pereat calor naturalis? Alii enim volunt ipsum corrumpi, quia nativa complexio distemperatur ab alimentis, vel superfluis, vel malæ qualitatis, & ex eorum infectione humidum radicale amittit suam virtutem nutritivam caloris, qui propterea necessariò extinguitur; adinstar lucernæ, cujus oleum amisit suam oleositatem, & remansit cum sola terrestreitate. Alii verò ex magis communi opinione docent, quod calor corrumpitur ob suam actionem, quam incessanter habet tum in alimentum, tum in humidum radicale. Ratio evidens est, quia *omne agens in agendo reparatur*; idcirco calor naturalis agendo in alimentum, quod aliquantulum est illi contrarium, & dissimile, reparatur ab illo, & consequenter debilitatur; ac progressu temporis alimentum non convertitur in perfectam substantiam, & sic homo cogitur paulatim senescere, & mori. Pari modo calor naturalis agit incessanter in humidum radicale, & cum ipse calor ex sui natura sit subtiliativus, segregans partes subtiliores à crassioribus, destruit humidum ipsum, illud exsiccano, & terrestrius reddendo; adeo ut reducat in neptem ad conservandum eundem calorem; qui propterea cum non reperiat amplius pabulum suum, id est humiditatem, qua alitur, & nutritur, evanescit, & anima cessat informare corpus, deficiente calore; sicque mors contingit, ut demonstrat idem Mastrius *d. disp. 8. num.*

125. & *seqq.* concludens, deficientiam humiditatis radicalis causare mortem viventis, quia calor naturalis subsistere non potest in sola siccitate, vel in sola frigiditate: & hinc est, quod qui majorem latitudinem humiditatis radicalis possidet, longius vivit; qui verò minorem citius moritur, & ideo colerici brevioram vitam obtinent ob nimiam siccitatem destructivam humiditatis; prout etiam fleumatici, ac melancholici propter copiam terrestritatis existentis in humido, ob quam calor diu conservari non potest, & ab eadem suffocatur.

Porro hæc irretractabilis sententia, & inevitabilis necessitas moriendi imposita est homini post Adæ peccatum; quandoquidem si Adam non peccasset, mortis ictum nescisset, quia conservasset jugiter, & indefinenter in se ipso calorem naturalem, ac humidum radicale comedendo de ligno vitæ, de quo ita legitur in *Genesi cap. 2. vers. 9. Produxitque Dominus Deus de humo omne lignum pulchrum visu, & ad vescendum suave; Lignum quoque VITÆ in medio Paradisi.* Circa hoc *Lignum Vitæ*, nempe Arborem vivificam, & vitalem, notant Scripturistæ, quod Hebræi legunt *Lignum Vitarum* ob quatuor causas. Prima est, quia fructus illius ligni, seu arboris reddidit vitam hominis tam longam, quam nunc sunt multæ vitæ; ita ut si nunc vita nostra durat centum annos, tunc edendo de fructu illius arboris vixisset homo etiam usque ad quatuor millia annorum, & sic per quadraginta vitas ævi nostri. Secunda causa est, quia quilibet homo dicitur habere tres vitas, vegetativam, sensitivam, & intellectivam; & quia fructus ejusdem arboris conservasset longissimas has tres vitas, ob hanc rationem dicebatur *Lignum Vitarum*. Tertia est, quæ prædictæ arboris fructus non solum servasset perennem vitam Adæ, sed etiam ejus descenditium, ac posterorum omnium, qui ex eo comediscent. Quarta verò est, quia appellatione vitæ intelligitur non solum vita naturalis, sed vita humana, jucunditate, ac felicitate fruens, siquidem existentes in miseriis non dicuntur frui vitam, sed mortem pati, juxta illud damnatorum: *Mors depascet eos. Psal. 48. 15.* idcirco quia fructus Ligni Vitæ comesti ab hominibus fecisset eos vivere vitam felicissimam, suavem, ac omni voluptate plenam, hac de causa vocabatur ab Hebræis *Lignum Vitarum*. Ita eruditissimus Garzias de Londogno in sua Synopsi Sacri libri *Genesis part. 1. ad d. cap. 2. vers. 9. quæst. 1.*

Disputant expositores Sacræ Scripturæ, an comestio fructuum illius arboris, ac Ligni Vitæ fecisset homines omnino immortales? vel tantummodo conservasset eos in vita longo tempore? Alii opinantur, quod habuisset vim conservandi vitam hominum infinito tempore; primò, quia post peccatum Adam expulsus est à Paradiso terrestri, & ejus porta data est Angelo in custodiam, ne in illum reverteretur Adam ad comedendum de ligno vitæ, & ad effugiendam mortem. *Genes. 3. 24.* Ergo si potuisset de eo comedere, vixisset in æternum. Secundò, quia si non peccasset, numquam obiisset; igitur semper in vita cibis ille eum conservasset. Tertiò fructus ejusdem arboris habebat vim fovendi calorem naturalem, atque tuendi humidum radicale juxta proportionem, ac mensuram utriusque habitam à principio in productione hominis. Ergo homo semper, & infinito tempore vixisset. Ita ratiocinantur Rupertus *lib. 3. de Trinit. cap. 30.* & Toftatus *super cap. 13. Genesis.*

- nes. qu. 175. E contra alii tenent, quod homo manducando fructum arboris vite non vixisset infinito, sed longissimo tantum tempore, quousque
- 13 Deus de Viatore fecisset illum Comprehensorem, scilicet assumendo illum de hac terra in cœlum Empireum absque ullo dolore, aut molestia. Probant hanc opinionem. *Primò* quia opus fuisset in illa arbore virtute infinita; quam tanquam quid creatum habere non poterat: *Secundò* quia natura humana est corruptibilis tum ex elementis, tum ex humoribus, quibus constat, quæ invicem pugnant, & se destrunt. *Tertiò* quia calor naturalis quotidie fit debiliior agendo in alimentum, juxta regulam Philosophorum, *omnis agens agendo repatitur*. Humidum verò radicale de die in diem consumitur, & eo deficiente, vel penitus excrementitio factò, suæque unctuositate finita, calor ipse exstinguitur; idè fructus illius arboris potuisset quidem servare utrumque longo, sed non infinito tempore. *Quartò*, quia si habuisset virtutem conservandi vitam hominis tempore infinito, virtus illa fuisset superflua, quia homo non erat creatus, ut semper staret in hac terra; sed post definitum à Deo tempus transiret in cœlum. Idcirco hanc opinionem amplectitur S. Thomas 1. p. qu. 97. art. 4. Et ibidem Cajetanus. Item Durandus in 2. Sent. dist. 19. q. 1. Pererius, ac Cornelius à Lapide in d. cap. 2. Genes. Vers. 9. Neque obstat, quod Deus ejiciendo Adam post peccatum de Paradiso dixerit: *Ne forte mittat manum suam, & sumat etiam de ligno vite, & comedat, & vivat in aeternum*. Nam respondetur, quod *ly in aeternum* in Scriptura Sacra, & apud Hebræos, ut plurimum, non significat aeternitatem; sed longum quidem, at restrictum, & determinatum tempus; prout Genes. cap. 6. Vers. 3. ait Dominus, *Non permanebit spiritus meus in homine in aeternum*, idest longam primorum patrum ætatem, eruntque dies illius centum viginti annorum. Sic promittit Deus Abraha Genes. 17. 8. *Dabo tibi, & semini tuo Terram Chanaan in possessionem æternam*, idest pro longissimo tempore, sed finem habituro. Ita dictum fuit Hebræis: *Vos habebitis famulos, & hereditario jure transmittetis ad posteros, ac possidebitis in aeternum*. Levit. 25. 46. hoc est usque ad quinquagesimum annum, qui Jubilæus erat, in quo iisdem libertas erat concedenda. Simili modo dictum fuit, quod Deus posuit sibi populum Israël usque in aeternum, 1. Paral. 17. 22. Et quod Lex data Moyfi in aeternum esset duratura: *Custodi verbum istud legitimum tibi, & filiis tuis usque in aeternum*. Exod. 12. 24. videlicet donec, & quousque
- 15 veniret Messias, qui novam legem Evangelicam daret cunctis gentibus, ut bene observat idem Cornelius à Lapide in Can. 4. ante Pentateuch. nec non in Genes. d. 6. 2. Vers. 9. ubi allegat testimonium Jeremiæ, cujus ore Deus ait: *Ecce dies venient, dicit Dominus, & serviam domui Israël, & domui Juda fœdus novum; non secundum pactum, quod pepigi patribus vestris. Jer. 31. 31.*

Sed utrum illa arbor fuerit una tantum, vel

16 plures numero? & an ex eadem comederit Adam, antequam ejiceretur à Paradiso? Et num ipsa haberet virtutem naturalem, vel supernaturalem conservandi vitam hominum longissimo tempore? sunt quæstiones videndæ apud Molinam, Pererium, & Cornelium à Lapide in d. cap. 2. Genes. Vers. 9. apud præfatum Garziam de Londogno in Synopsi ubi supra qu. 2. & Mastrium de Generat. & Cor-

rup. d. disp. 8. num. 135. Satis enim hîc est notare, quod ante transgressionem primorum parentum præparatum erat pharmacum in illa arbore ad vivendum cum omni sanitate, ac felicitate, longissimo tempore, & multis annorum millibus; nunc autem rari sunt qui ex hominibus perveniunt ad septimam eorundem ætatem.

Sed dicit aliquis, *Quæ, & quot sunt ætates hominum?* Respondet ipse Mastr. ead. disp. 8. n. 127. eas septem esse; Infantiæ, Pueritiæ, Adolescentiæ, Juventutem, Virilitatem, Senectutem, & Decrepitatem. *Prima* est infantiæ, quæ durat ab ortu hominis usque ad annum sextum, quo tempore dicitur infans, quasi non fans, quia nascitur mutus, & usque ad dictum annum discit loqui, vocaturque Lunaris ob nimiam humiditatem, cujus præcipua causa est Luna. *Secunda* est pueritiæ, sic dicta à puritate, durans usque ad decimum quintum circiter annum; diciturque Mercurialis, quia tunc homines incipiunt discurreres, & scientias addiscere, quibus præest Mercurius inter planetas. *Tertia*, est adolescentia usque ad annum 21. in feminis, vel 25. in maribus à verbo adoleo, quod est thus Dns incendere; siquidem in hac ætate mares, & femina in amorem ardent, & sibi quasi odores sacrificios promunt, unde hæc ætas appellatur Venerea, quoniam apta sit ad generationem. *Quarta* est juvenus usque ad annum 40. & vocatur Solaris ob floriditatem membrorum. *Quinta* est virilitas usque ad annum 50. ob virium fortitudinem, & tribuitur Marti, cujus proprium est robur. *Sexta* est Senectus usque ad 65. annos; diciturque Jovialis, quia subicitur Jovi propter gravitatem, prudentiam, & præminentiam. *Ultima* est decrepitas usque ad finem vite; & tribuitur Saturno, qui est causa frigiditatis, licet citatis, pigritiæ, tristitiæ, aliarumque imperfectionum, quibus decrepiti scatent. Duo tamen hîc sunt notabiliter observanda, quæ dicit Aristoteles de senibus in decrepita ætate constitutis; *Unum* est, quod hi ex parvis etiam passionibus, & morbis moriuntur, ea ratione, quia hi parum caloris habent, & hic facile exstinguitur. *Alterum*, quod iidem senes decrepiti moriuntur sine dolore, quandoquidem defectus caloris causat in eis quamdam insensibilitatem. Ita Aust. in libr. de Juventute, at 19 Senect. cap. 14. art. 1. num. 4. & 5. & ibi P. Sylvest. Maurus Soc. Jesu tom. 4. pag. 704. idemque Mastrus de Gener. & Corrupt. d. disp. 8. num. 124. His addo *Tertium*, quod scilicet nimium gaudium, & ingens lætitia causat improvisam mortem, quia opprimit calorem naturalem. Exempla plura de mortuis ex abrupto ob nimiam lætitiā reperiet curiosus Lector apud Cornel. à Lapide Commentar. in Lucam cap. 1. sub Vers. 47.

His ad ornatum materiæ de morte hominum constitutis, reassumendo primam conditionem subiecti, cui ministrandum sit Oleum Sanctum, ea est, ut sit homo Viator, idest Vivens; nam homo mortuus non est capax Sacramenti Extremæ Unctionis. Hoc Theologi confirmant rationibus sequentibus. 1. Quia omnia Sacramenta sunt instituta ad salutem hominum viatorum. Ergo non mortuorum. 2. Quia Extrema Unctio delet venialia, auget gratiam, & aliquando alleviat morbum corporalem; horum autem effectum non est capax alius, nisi homo vivens. 3. Ex dispositione necessaria in ipso subiecto, nempe actus Pœnitentiæ, quos mortui elicere non valent.

4. Quia

4. Quia de fide definitum est in Conc. Trid. sess. 14. de Extre. Unct. cap. 3. solum hominem infirmum esse subjectum huius Sacramenti. Non igitur penitus mortuum. 5. Quia hoc Sacramentum ex opere operato solvit à venialibus; mortui autem neque solvi, neque ligari possunt in peccatis, cap. Legatur. cap. Nec quisquam. 24. qu. 2. Tandem quia Sacramenta non possunt indignis conferri, incertum est autem, an homo mortuus decesserit in gratia, vel non; sit, vel non sit dignus. Ita Suarez in 3. par. D. Thom. d. tom. 4. disp. 42. num. 1. Maltorius in 4. Sent. disp. 6. n. 104. Thom. Tamburinus de Extr. Unct. lib. 6. cap. 2. §. 1. & Emin. Card. de Lauræa de eod. Sacram. disp. 11. num. 143. & 144.

Ceterum duo videntur graviter obstat huius affectioni. Unum est, quod ex auctoritate S. Dionysii Areopagite scribit Magrius in Hierolexic. Verb. Oleum Sanctum col. 3. videlicet, quod antiquitus ungebantur Oleo Sacro cadavera Sacerdotum, ac aliorum Ecclesiasticorum. Ergo Sacramentum Extremæ Unctionis etiam mortuis datur olim, & nunc dari poterit. Verba S. Dionysii in lib. de Eccles. Hierarch. cap. 7. hæc sunt: Tum Antistes oleo mortuum perfundit, sanctæque precatione pro omnibus adhibita in loco honorato corpus cum aliis ejusdem ordinis sanctis corporibus reponit, & condit. Ejusdem Unctionis mentionem facit etiam Cornelius à Lapide in Comment. Epist. 1. ad Corinthios c. 9. sub vers. 25. ubi ex auctoritate ejusdem S. Dionysii ait, quod dabatur omnibus Christianis post eorum mortem.

Alterum, quod obstat, est factum S. Theoderici Abbatis, & discipuli S. Remigii Episcopi Rhemenfis in Gallia, quod contigit Anno Christi 533. & quod legitur in Actis Sanctorum Ordinis S. Benedicti, collectis per D. Lucam d' Achery Monachum Congregationis S. Mauri; ac notis, 23 & observationibus. D. Joannis Mabillon ejusdem Congregationis illustratis, & in sæculis decem distributis, in quibus, tom. 1. seu Seculo primo, in Vita ejusdem S. Theoderici Abbatis pag. 618. num. 11. narratur, quod defuncto Clodoveo magno Rege Francorum, quem S. Remigius baptizaverat, & regnante Theoderico ejus filio, huius filia nubilis summe dilecta cum graviter infirmaretur, jussu ejusdem Regis vocatus fuit S. Remigius ad eam invensendam, ac sua benedictione sanandam. Impeditus S. Remigius aliis gravissimis Pastoralibus curis misit ad Regem S. Theodericum discipulum suum, qui cum pervenisset ad Urbem, & ad Palatium Regis, reperit eum lugentem unam cum Regina, & omnibus Principibus suis, eo quia jam puella expiraverat, & erat 24 mortua. Ingreditur S. Theodericus puellæ defunctæ cubiculum, & genuflexus apud lectum ipsius cæpit orare ad Dominum, & post diutinam orationem, ait Auctor Historiæ, Moxque sciens se exaudiri, ad corpus examine accessit, atque OLEO SANCTO in morem reconcilians quinque corporis sensus, tactu pollicis, illinit. Mirum in modum subito membra mortua in rediiviam redeunt formam, oculi aperiuntur, vox reseratur, & vita redditam simul cum sanitate se esse Puellæ obtenta B. Theoderici omnibus predicat. Prosequitur Auctor narrare Regis, ac Regina, Aulicorumque omnium stuporem, lætitiā, gratiarum actiones, ac munificas eleemosynas à Rege ipso pro tanto miraculo elargitas. En igitur, quod antiquis illis tem-

poribus etiam homini mortuo licebat Sacramentum Extremæ Unctionis ministrare.

His tamen minime obstantibus contrarium omnino est tenendum; siquidem solus homo Viator, & vivens est subjectum capax ejusdem Sacramenti, ut probatum est supra. Quare respondetur ad primum objectum, quod illa unctio mortuorum, de qua scribit S. Dionysius Areopagita, non erat Sacramentalis, neque Extremæ Unctionis Sacramentum; sed pia, ac mystica caremonia; fiebat enim in signum pietatis juxta antiquum morem Judæorum, qui defunctorum corpora unguentis optimis ungere solebant, prout narrant Evangelistæ de Nicodemo, ac Joseph ab Arimathea, qui Sacratissimum Redemptoris Corpus, antequam sepelirent myrrhâ, & aloë unxerunt; & de Sanctis mulieribus, quæ emerunt aromata, ut eandem unctionem piissimam replicarent. Habebat ulterius unctio illa, de qua loquitur S. Dionysius, mysticam significationem expresse ab eodem Sancto, ubi supra, his verbis circa Sacerdotes defunctos: At tum quidem olei perfusio ad sacra certamina eum, qui initiabatur, vocabat: nunc autem oleum, quod infunditur, eum, qui excessit à vita, in ipsis certaminibus certasse, ac decessisse declarat. Circa verò reliquos fideles laicos ita dicit; Atque tunc quidem olei unctio baptizandum vocabat ad sacra certamina; nunc autem (in morte) infusum oleum designat eum, qui defunctus est, eadem sacra exegisse certamina, sicque fuisse consummatum. Ita transcribit Cornel. à Lapide, & Magrius locis supradictis; ex quibus verbis colligit idem Magrius argumentum, quod etiam in primitiva Ecclesia Sacerdotes in eorum ordinatione Oleo Sacro consecrabantur, non autem sola manuum Episcopi impositione; sed de hoc infra differendum erit in Decisionibus de Sacramento Ordinis.

Ad secundum objectum de Oleo Sancto dato filie defunctæ Regis Francorum à discipulo S. Remigii tripliciter respondetur. Primum, quod Unctio illa non fuerit Sacramentalis, sed medicinalis ex mera devotione; solitum enim erat antiquitus ungere infirmos Oleo Lampadarum Ecclesiæ, vel ab aliquo Prælato ad hunc effectum benedicto, cum invocatione alicujus Sancti, cujus ope infirmus erga ipsum devotus reportabat corporalem sanitatem ut dictum est supra Decis. IV. num. 19. & Decis. LX n. 19. quod advertit etiam Magrius d. Verb. Oleum Sanctum col. 3. cujus verba ibidem retuli; addens, quod Palladius in Lausiaca sic de S. Macario Alexandrino loquitur: Cujus (scilicet infirmæ) commiserans fuit precibus, & Sacro Oleo eam propriis manibus inungens, ad dies viginti immunem à male redditam, in Civitatem propriam dimisit. Confirmatur, quod unctio illa B. Theoderici non fuerit Sacramentalis, quia non constat, tunc eum fuisse Sacerdotem; & eo tempore Monachi, ut plurimum, imò & Abbates ob humilitatem, quam colebant, ordinibus Sacris non initiabantur; ut legitur in iisdem sæculis Benedictinis tom. 1. in Prefat. & tradunt Azorius tom. 1. lib. 12. cap. 19. Vers. Undecimò. Gonzalez in cap. Episcopus. 4. de Prabend. num. 8. in fin. & Bordonus de Profess. Regul. cap. 1. num. 6. ac num. 51. & seqq. Et non obscure id innuit Historicus in narratione illius unctionis; ait enim, quod OLEO SANCTO in morem reconcilians quinque corporis sensus tactu pollicis illinit. Siquidem ly in morem reconcilians hunc sensum faciunt, adinstar, & ad similitudinem

- rudinem ministrandis. *Extrema Unctionis Sacramentum*. At simile non est idem. Glossa in l. 29 *Quod Nerva*. & ibi Bartolus ff. *Depositi*. Marc. Mantua Patavinus singul. 318. Barbola *Axiom.* 208. ubi DD. cumulat. Sed est quod fuerit Unctio Sacramentalis. *Secundo* respondetur, quod quando B. Theodericus surrexit ad puellam mortuam inungendam, obtinuerat à Deo gratiam resurrectionis ejus; sicque illius anima iterum corpus informaverat; nam Historicus dicit; *Moxque sciens se exauditum*: & sic non mortuam, sed vivam linxit. Respondetur *Tertio*; si puellam post Unctionem tantum revixisse credamus, factum illud fuisse mirabile, non imitabile, tanquam ex Dei speciali instinctu patratum; non autem regulis juris directum. Nemo est, qui nesciat, à Sanctis multa fieri ex particulari motione Divina, quæ à nobis sunt miranda, non imitanda; ut notavi in Decisionibus de Baptismo Decif. XXVII. num. 12. ubi varia exempla retuli SS. Martyrum utriusque sexus, qui ex Spiritus Sancti interna inspiratione sibi ipsis mortem dederunt; de quibus videndus Emin. Cardin. de Laurea in 3. sent. part. 2. tom. 3. in tract. de Martyrio disp. 20. n. 96. nec non Cornelius à Lapide Comment. in Proverb. Salomonis cap. 31. Vers. 30. ubi narrat ex hoc Dei interno consilio plures Virgines sibi oculos eruisse, nasos truncasse, vibicibus deformasse faciem, ut præciderent incensis tentationis ansam. Et in specie, quod S. Ebba 31 Abbatissa in Anglia Anno 870. Danis Angliam invadentibus, ut eorum lasciviam effugeret, se se cum omnibus monialibus naso, & labro superiore truncavit; quare Dani furentes cum cœnobio eas omnes concremarunt; & de his alia consimilia exempla plura ibidem. Igitur non obstante facto B. Theoderici, firma, & inconcussa conclusio esse debet, quod Sacramentum Extremæ Unctionis non potest mortuis ministrari; quia solus homo Viator, idest vivens est subjectum capax ipsius.
- Ex hac conclusione duo corollaria sunt à studiosis notanda. Unum est, quod si Parochus cœperit 32 Oleum Sanctum ministrare infirmo, ilque expiraverit ex abrupto antequam omnium sensuum unctiones compleantur, debet Parochus abstinere ab aliis unctionibus Bonacina de Extr. Unct. punct. 5. num. 8. Gobat tract. 8. num. 876. Alterum est, quod ministraturus Parochus hoc Sacramentum laboranti in extremis, si dubitet, an expiraverit, nec ne; potest sub conditione, si vivus es, illum inungere. Suarez d. disp. 42. num. 1. in fine; rationem subdens, quia generale est omnibus Sacramentis; ut in casibus dubiis possint hoc modo ministrari; nam per adjunctam conditionem tollitur omne periculum irrogandi injuriam Sacramento, & ministrando Sacramentum illo modo, vitatur periculum privandi proximum magno subsidio, & remedio sua salutis, cujus fortasse adhuc capax est. Concordant alii DD. inter quos Tamburinus de Extrem. Unct. cap. 1. §. 2. num. 4. & Mastrius in 4. sent. d. disp. 6. num. 104.

DECISIO LXXVII.

ARGUMENTUM.

Quia homo Viator, ut sit capax Extremæ Unctionis, debet esse baptizatus, dispu-

ratur, An Catechumena incognita linita Oleo Sancto in articulo mortis, validè receperit illud Sacramentum? Hac occasione varia, & que curiosa dubia deciduntur: videlicet, quo tempore sit institutus Baptismus à Christo Domino? An Apostoli baptizati fuerint ante, vel post Dominicam Passionem? Cornelius Centurio, cur receperit Spiritum Sanctum visibiliter, antequam baptizaretur? Deipara, S. Petrus, & alii Apostoli à quo sint baptizati? An validè contrahant Matrimonium Catechumeni? Hi an possint excommunicari? In loco sacro sepeliri? Et accipere Indulgentias?

SUMMARIUM.

- 1 Baptizatis tantum danda est Extrema Unctio. Et num. 3. & 18.
- 2 Baptismus est janua aliorum Sacramentorum.
- 4 Baptismus Flaminis justificat, & delet peccata.
- 5 Fides, & Charitas facit homines membra Christi.
- 6 Cornelio Centurioni datus Spiritus Sanctus ante Baptismum.
- 7 Confirmationis Sacramento datur Spiritus Sanctus.
- 8 Baptismi Sacramentum quando fuerit à Christo institutum?
- 9 Apostoli an communicati, & ordinati ante Baptismum? Et num. 24.
- 10 Text. in cap. Veniens 3. de Presb. non ordin. examinatur.
- 11 Paulianista heretici an validè essent ordinati absque Baptismo? Et num. 34.
- 12 Judæi an olim ordinarentur? Et num. 35.
- 13 Matrimonium an esse possit inter fidelem, & infidelem ex Pape dispensatione? Et num. 36.
- 14 Sacramenta omnia constant ex materia, forma, & intentione Ministris. Sed inter baptizatos tantum. num. 37.
- 15 Catechumeni an possint excommunicari? Et num. 38.
- 16 Odiâ restringenda, favores ampliandi. Et an semper? num. 40.
- 17 Catechumeni an sepeliendi in loco sacro? Et num. 41.
- 18 Sacramenta non dantur Viatoribus non baptizatis.
- 19 Baptismi Flaminis, & Fluminis differentia.
- 20 Fides, & Charitas sine Baptismo non sufficit ad recipienda alia Sacramenta.
- 21 Baptismus Flaminis non est Sacramentum.
- 22 Cornelius Centurio non recepit Sacramentum Confirmationis antequam baptizatus fuerit.
- 23 Judæi putabant gentiles non esse baptizandos.
- 25 Apostoli an baptizati ante, vel post passionem Christi?
- 26 Baptismus an institutus post Christi Resurrectionem? Quod post Resurrectionem, argumenta quinque. Eorum resolutio. num. 32.
- 27 Argumenta sex quod sit institutus ante Passionem.
- 28 Christus baptizatus in Jordane; ibi instituit Sacramentum Baptismi.